

İşletme hesabı esasına göre defter tutmakta iken işi bırakan mükellefin, aynı dönem içinde yeniden işe başlaması durumunda bilanço esasına göre defter tutabilmesinin mümkün olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	67854564-105[2020/1741-6995]-231284
Tarih	17.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 67854564-105[2020/1741-6995]-E.231284

17.08.2020

Konu : İşletme hesabı esasına göre defter tutmakta iken bu faaliyetin terk edilmesi, bilançoya tabi yeniden aynı faaliyete başlanması halinde hangi esasa göre defter tutulacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden; 12.02.2020 tarihinde "479114" ana faaliyet koduyla radyo, tv, posta yoluyla veya internet üzerinden yapılan perakende ticareti faaliyetine başladığınız, işletme hesabı esasına göre defter tuttuğunuz, faaliyetinizle ilgili olarak ... Ticaret Odasına

kayıt yaptırmak istediğinizde cevaben odaya kayıt olmak için bilanço esasına göre defter tutan mükellef olmanız gerektiğinin bildirilmesi üzerine söz konusu faaliyetinizi 29.02.2020 tarihi itibariyle terk ettiğiniz, ihtiyari olarak bilanço esasına göre deftere tabi mükellefiyet kaydının tekrar açılması talebinde bulunmak istediğinizi belirtilerek konuya ilişkin Başkanlığımız görüşünün istenildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- "*İşi Bırakmanın Tarifi*" başlıklı 161 inci maddesinde, "*Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder.*

İşlerin her hangi bir sebep yüzünden geçici bir süre için durdurulması işi bırakma sayılmaz."

- "*Hesap dönemi*" başlıklı 174 üncü maddesinde, "*Defterler hesap dönemi itibariyle tutulur. Kayıtlar her hesap dönemi sonunda kapatılır ve ertesi dönem başında yeniden açılır.*

Hesap dönemi normal olarak takvim yılıdır.

...",

- "*Birinci Sınıf Tüccarlar*" başlıklı 177 nci maddesinde; "*Aşağıda yazılı tüccarlar, I'inci sınıfa dahildirler:*

1. *Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı 7.200.000.000 (513 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2020'dan itibaren 280.000 -TL) veya satışları tutarı 8.640.000.000 (513 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2020'dan itibaren 390.000 -TL) lirayı aşanlar*

2. *Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı 3.600.000.000 lirayı (513 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2020'dan itibaren 140.000 -TL) aşanlar;*

3. *1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı 7.200.000.000 (513 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2020'dan itibaren 280.000 -TL) lirayı aşanlar;*

4. *Her türlü ticaret şirketleri (Adi şirketler iştigal nevileri yukardaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.);*

5. *Kurumlar Vergisine tabi olan diğer tüzel kişiler (Bunlardan işlerinin icabı bilanço esasına göre defter tutmalarına imkan veya lüzum görülmeyenlerin, işletme hesabına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilir.);*

6. *İhtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih edenler."*

- "*İkinci Sınıf Tüccarlar*" başlıklı 178'inci maddesinde ise; "*Aşağıda yazılı tüccarlar II'nci sınıfa dahildirler*

1. *177'inci maddede yazılı olanların dışında kalanlar;*

2. Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilenler.

Yeniden işe başlayan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılınca kadar II'nci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler."

hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca mezkûr Kanunun 179 uncu maddesinde I inci sınıftan II nci sınıfa geçişe, 180 inci maddesinde ise II nci sınıftan I inci sınıfa geçişe ilişkin şartlar belirlenmiş olup 180 inci maddeye göre II nci sınıfa dahil tüccarların durumları mezkur maddede yazılı şartlara uyduğu takdirde bunlar bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak I inci sınıfa geçerler. Öte yandan Kanunun 181 inci maddesinde de ikinci sınıf tüccarlardan dileyenlerin, bilanço esasına göre defter tutabileceği, bu surette I inci sınıfa dahil olanlar hakkında da 180 inci madde hükümlerinin cari olacağı hükme bağlanmıştır.

Bu bağlamda, iş hacmi bakımından ikinci sınıfa dahil bulunan mükelleflerin, kendi istekleri ile birinci sınıfa geçebilmeleri ve bilanço esasına göre defter tutabilmeleri ancak içinde bulunulan hesap dönemini takip eden hesap döneminin başından başlamak şartıyla mümkün bulunmakta olup, tabi olunan tüccar sınıfına göre tutulacak defterler Vergi Usul Kanunu uyarınca ilgili hesap dönemi için tasdik ettirildiğinden dönem içinde, işi bırakma-yeniden işe başlama, ihtiyari olarak vb. durumlarda defter tutma bakımından sınıf değiştirilmesi, dolayısıyla aynı hesap döneminde işletme hesabı esasından bilanço esasına veya bilanço esasından işletme hesabı esasına geçilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Buna göre, kendi isteğiniz doğrultusunda 2020 yılı içerisinde sınıf değiştirerek bilanço esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmamakta olup, ancak yeni mükellefiyetinizi müteakiben izleyen hesap dönemi başından itibaren (01.01.2021 tarihinden itibaren) ihtiyari olarak birinci sınıfa geçmeniz mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

